

Opettajien eettinen kuormitus haltuun!

Pyydämme sinua osallistumaan Eettinen kuormitus haltuun -menetelmän kehittämiseen. Menetelmää kehitetään opetusalan työyhteisöjen käyttöön eettisen kuormituksen yhteisölliseen hallintaan. Menetelmäkehitys on osa Työterveyslaitoksen toteuttamaa opettajien eettistä kuormitusta selvittävää tutkimushanketta.

Hankkeessa selvitetään opettajien eettisen kuormituksen kokemuksia ja niihin yhteydessä olevia tekijöitä. Lisäksi tunnistetaan koulutyön arjessa olevia eettisesti kuormittavia tilanteita sekä olemassa olevia ratkaisumalleja eettisen kuormituksen hallitsemiseksi. Hankkeesta saatua tietopohjaa hyödynnetään kehitettäessä opetuslalle uusi, tutkittuun tietoon pohjautuva menetelmä eettisen kuormituksen yhteisölliseen hallintaan. Menetelmä on suoraan sovellettavissa työelämään.

Osallistuminen tutkimukseen on vapaaehtoista.

Miksi opettajien eettistä kuormitusta on tärkeä tutkia?

Opettajien työssään kohtaamat eettisesti haastavat tilanteet ovat yleisiä ja voivat aiheuttaa merkittävää kuormitusta. Eettisen kuormituksen ilmenemismuodoista ja hallinnan keinoista opettajan työssä ei kuitenkaan ole selvää kuvaa. Tämän tutkimushankkeen tarkoituksena on selvittää opettajien eettisen kuormituksen ilmenemistä ja siihen yhteydessä olevia tekijöitä. Tutkimuksen avulla pyritään löytämään yhteisöllisiä ratkaisuja eettisesti haastavien tilanteiden käsittelyyn ja yhteistyössä osallistuvien opetusalan organisaatioiden kanssa kehitetään menetelmä eettisen kuormituksen yhteisölliseen hallintaan.

Hankkeessa kehitettävä menetelmä auttaa työyhteisöjä käsittelemään eettistä kuormitusta aiheuttavia tilanteita sekä löytämään ja kehittämään yhteisiä keinoja ja toimintatapoja työskennellä muuttuvassa työympäristössä ja hallita eettistä kuormitusta. Menetelmä toimii myös esihenkilöiden ja rehtoreiden työyhteisön työhyvinvoinnin johtamisen työkaluna. Organisaatioissanne toimivien opettajien ja rehtoreiden osallistuminen hankkeeseen on erittäin tärkeää, jotta tutkittavasta ilmiöstä saadaan ajantasainen ja monipuolinen kuva. Kehittämällä ja testaamalla menetelmää yhdessä kanssanne varmistetaan, että menetelmä on käyttökelpoinen ja soveltuu osaksi koulunne päivittäistä työtä.

6.3.2024

Miten tutkimus tehdään?

Hankkeessa kehitetään Eettinen kuormitus haltuun -menetelmää. Menetelmäkehityksen osana toteutetaan palvelumuotoilu- ja koulutustyöpajoja yhteistyössä kahden Kunta10-kyselyyn osallistuvan kaupunkiorganisaation kanssa. Lisäksi menetelmäkehityksen tukena käytetään olemassa olevaa Kunta10-tutkimuksen kyselyaineistoa sekä mukana olevissa organisaatioissa toteutettujen alkuhaastattelujen aineistoa. **Tässä tiedotteessa kuvataan menetelmäkehityksen toteuttaminen organisaatioiden kouluissa.**

Palvelumuotoilupajaan kutsumme yhteensä 6-10 henkilöä, esim. rehtoreita ja apulaisrehtoreita, opettajia ja työsuojelun edustajia, osallistuvien kaupunkien kouluista. Tässä hankkeeseen osallistuvien kaupunkien yhteisessä työpajassa (1 x 2-4 h) työstät yhdessä muiden kanssa tutkijoiden kehittämää Eettinen kuormitus haltuun -menetelmäprototyyppiä koulutyön arkeen sopivaksi.

Koulutuksellisiin työpajoihin (3 x 2 h/kaupunki) kutsumme yhteensä 30–80 opettajaa, rehtoria tai työsuojelutoimijaa osallistuvien kaupunkien kouluista. Työpajoissa sinut perehdytetään menetelmän käyttöön ja kokeilet menetelmää kouluissasi. Tutkijat havainnoivat ja ääninauhoittavat **menetelmäkokeiluja** 1-2 koulussa. Menetelmää kokeilevan työparin lisäksi kokeilutilaisuuteen osallistuu koulun opettajia ja rehtoreita. Läsnä ei ole kolmansia osapuolia. Havainnointi kohdistuu siihen, miten menetelmä ohjaa ja auttaa eettisesti kuormittavien tilanteiden käsittelyssä. Lisäksi tutkijat **haastattelevat** 4-10 menetelmää kokeillutta työparia (kesto noin 1 h/ haastattelu).

Työpajoihin ilmoittaudutaan Webropol-linkin kautta, jonka organisaatiosi yhteyshenkilö lähettää mahdollisille osallistujille. Osallistuminen tapahtuu työajalla. Voit ilmoittautua suoraan tutkijoille saamasi linkin avulla. Samalla voit ilmaista halukkuutesi osallistua menetelmäkokeilujen havainnointiin sekä haastatteluihin. Osallistuminen on täysin vapaaehtoista. Sinulta pyydetään osallistumissuostumus ja lupa työpajan, menetelmäkokeilun ja/tai haastattelun ääninauhoittamiseen. Suostumus ääninauhoitukseen pyydetään myös niiltä henkilöiltä, jotka ovat osallistujina menetelmäkokeilussa. Tallennuksesta on mahdollista kieltäytyä. Suostumus pyydetään sinulta kasvokkaisissa työpajoissa ja haastatteluissa kirjallisesti ja etänä toteutettavissa tallenteelle.

Työpaja-, menetelmäkokeilu- ja haastattelutallenteet litteroidaan tekstinaineistoksi. Tekstinnöksen tekee Työterveyslaitoksen sopimuskumppani, jota sitoo salassapitovelvoite.

Mitä tietoa kerätään?

Palvelumuotoilutyöpajassa tutustut Eettinen kuormitus haltuun -prototyyppiin, tarkastelet eettisesti kuormittavia tilanteita sekä analysoit menetelmän kehittämistarpeita yhdessä muiden osallistujien kanssa. Tämän pohjalta kehitämme yhdessä prototyyppin sisältöä ja käytettävyyttä edelleen. Koulutuksellisissa työpajoissa tutustut kehitettyyn Eettinen kuormitus haltuun -menetelmään ja valmistaudut työparisi kanssa omassa koulussa toteutettavaan menetelmäkokeiluun, sekä arvioit yhdessä muiden kanssa menetelmän toimivuutta. Työpajoista kerätty tieto auttaa tutkijoita kehittämään menetelmää sekä syventää ymmärrystä eettisestä kuormituksesta, sen hallinnan keinoista ja haasteista muuttuvassa opetustyössä.

Menetelmäkokeilujen havainnointien ja menetelmää kokeilleiden työparien haastattelujen avulla tuotetaan tietoa, miten menetelmä auttaa jäsentämään keskustelua eettisesti kuormittavista tilanteista ja miten se tukee keskustelun ohjaamista.

Työpajatapaamisten keskustelut, menetelmäkokeilut ja haastattelut nauhoitetaan ja litteroidaan eli äänitallenne muutetaan tekstiksi. Litteroinnin tekee Työterveyslaitoksen sopimuskumppani, jota sitoo

Työterveyslaitos

salassapitovelvoite. Mikäli osallistujat eivät anna suostumustaan nauhoitukseen, tutkijat tekevät tilaisuudesta muistiinpanoja, jotka ovat osa tutkimusaineistoa. Aineistoa käsitellään ehdottoman luottamuksellisesti ja tulokset raportoidaan niin, ettei sinua tai kouluasi voida tunnistaa. Raportoinnissa ja hankkeen tulosten esittelyssä voidaan käyttää sitaatteja, jolloin sitaateista poistetaan tunnistamisen mahdollistavat yksityiskohdat.

Kuka tekee tutkimuksen?

Tutkimuksen toteuttaa Työterveyslaitos ja sen päärahoittajia ovat Työsuojelurahasto ja Työterveyslaitos. Aineiston omistaa Työterveyslaitos ja aineistoa käsittelevät hankkeen tutkimusryhmään kuuluvat tutkijat. Tutkimukseen osallistuvat organisaatiot auttavat Työterveyslaitosta haastattelujen ja työpajojen käytännön järjestelyissä (henkilöt, tilat ja kutsujen välitys).

Milloin tutkimus tehdään?

Tutkimushanke toteutetaan aikavälillä 1.2.2024 – 30.9.2026. Alkuhaastattelut toteutetaan keväällä 2024, palvelumuotoilutyöpajat syksyllä 2024 ja koulutukselliset työpajat sekä kokeilut kouluissa kevään – syksyn aikana vuonna 2025.

Kysyttävää? Ota yhteyttä meihin!

Maarit Kauppi

tutkimuksen vastuullinen johtaja
Työterveyslaitos
+358 43 825 9460
maarit.kauppi@ttl.fi

Anna-Leena Kurki

menetelmäkehityksestä vastaava
asiantuntija
Työterveyslaitos
+358 43 824 4262
anna-leena.kurki@ttl.fi

Tutustu hankkeeseen osoitteessa: ttl.fi/tutkimus/hankkeet/opettajien-eettinen-kuormitus-haltuun-opeku

HANKETTA RAHOITAVAT:

Työsuojelurahasto
Arbetskyddsfonden
The Finnish Work Environment Fund

Lisätietoa tutkimukseen osallistumisesta ja tietosuojasta

Haluatko osallistua vapaaehtoiseen tutkimukseen

Työterveyslaitos on suomalainen työhyvinvoinnin asiantuntija. Teemme paljon tieteellistä tutkimusta. Sinua on pyydetty osallistumaan tieteelliseen tutkimukseen nimeltä "Opettajien eettinen kuormitus haltuun!"

Tutkimukseen osallistuminen on sinulle täysin vapaaehtoista ja voit kieltäytyä osallistumasta tutkimukseen. Voit myös tutkimuksen aikana milloin tahansa keskeyttää osallistumisen, esimerkiksi jättää

Työterveyslaitos

haastatteluun vastaamisen kesken. Voit myös perua osallistumisesi tutkimukseen, jolloin sinuun ei olla enää yhteydessä.

Jos keskeytät tai perut osallistumisesi tutkimukseen, käytämme siihen asti kerättyä tietoa tutkimuksessa. Jos haluat, että emme käytä tietojasi tutkimuksessa, voit **vastustaa** henkilötietojesi käsittelyä. Tämä tarkoittaa, että tietojasi ei enää käytetä tutkimuksessa, vaan ne siirretään pysyvään säilytykseen Työterveyslaitoksen arkistoon. Jo tehtyjä analyyseja ei kuitenkaan pystytä peruuttamaan.

Henkilötietojen käsittelyperuste ja siihen liittyvät oikeudet

Tässä tutkimuksessa käsitellään henkilötietoja. Henkilötietojen käsittelyn tarkoitus on tieteellinen tutkimus. Henkilötietojen käsittelyperuste on yleinen etu.

Sinulla on oikeus vastustaa henkilötietojen käsittelyä eli pyytää, että henkilötietojasi ei käytetä tutkimuksessa. Tällöin henkilötiedot siirretään pois tutkimuskäytöstä pysyvään säilytykseen Työterveyslaitoksen arkistoon.

Sinulla on oikeus saada pääsy tietoihin ja tarkastaa itseäsi koskevat henkilötiedot sekä saada tietoista jäljennös. Sinulla on oikeus pyytää tietojen oikaisemista. Sinulla on myös oikeus pyytää käsittelyn rajoittamista. Lisäksi sinulla on oikeus tehdä valitus henkilötietojen käsittelystä tietosuojan valvontaviranomaiselle.

Voimme toteuttaa oikeudet, jos meillä on tarpeeksi sellaista henkilötietoa, josta voimme tunnistaa sinut. Ota yhteyttä tietosuojavastaavaan, jos haluat käyttää henkilötietoihin liittyviä oikeuksiasi.

Lisätietoa tietosuojasta:

<https://www.ttl.fi/tietosuoja/tieteellisten-tutkimusten-ja-kehittamishankkeiden-rekisterien-tietosuoja>

Tietoja käsitellään turvallisesti

Käsittelemme tietojasi lainmukaisesti, turvallisesti ja luottamuksellisesti. Käytämme aineistoja vain tieteelliseen tutkimukseen.

Käytämme IT-palveluntarjoajia, jotka tarjoavat meille tekniset ratkaisut tietojen käsittelyä varten. Henkilötietoja käsitellään kullekin tiedolle soveltuvassa ja tietoturvalisessa IT-palvelussa. Työterveyslaitoksella on sopimus kunkin IT-palveluntarjoajan kanssa ja henkilötietojen käsittelyn ehdoista ja vaatimuksista on sovittu. Käytämme myös palveluntarjoajia, jotka muuttavat äänitallenteet tekstiksi. Saat halutessasi lisätietoa palveluntarjoajista tutkimuksen vastuuhenkilöltä tai tietosuojavastaavalta.

Tutkimustulosten raportointi

Teemme aineistosta tieteellisiä julkaisuja ja muita tutkimukseen liittyviä julkaisuja kuten tiedotteita. Voimme antaa raportin työstä tutkimuksen rahoittajalle ja työpaikalle.

Raportoimme tulokset siten, että yksittäisiä osallistujia ei ole mahdollista tunnistaa. Emme anna yksittäistä yöntekijää koskevia tietoja työnantajalle.

Työterveyslaitos

Aineiston säilytys, luovutukset ja jatkokäyttö

Kansallisarkisto on määrännyt Työterveyslaitoksen tutkimusaineistot henkilötietoineen pysyvästi säilytettäväksi. Tämän vuoksi tutkimuksen päätyttyä säilytämme aineiston ja henkilötiedot pysyvästi Työterveyslaitoksen arkistossa.

On mahdollista, että aineistoa käytetään myöhemminkin tutkimukseen. Aineistoa voidaan luovuttaa myös muille tutkimusta tekeville tahoille lain sallimilla tavoilla. Jatkokäytöstä informoidaan tarvittaessa ja mahdollisuuksien mukaan henkilökohtaisesti, Työterveyslaitoksen verkkosivuilla tai muiden tutkimusta tekevien tahojen kautta.

Ota yhteyttä tarvittaessa

Jos sinulla on kysymyksiä tai haluat käyttää henkilötietoihin liittyviä oikeuksiasi, ota yhteyttä tutkimuksen vastuuhenkilöön tai tietosuojavastaavaan. Annamme mielellämme lisätietoja:

Rekisterinpitäjä

Työterveyslaitos
PL 40
00032 Työterveyslaitos
p. 030 4741 (vaihde)

Tutkimuksen vastuhenkilö

Maarit Kauppi, FT, tutkimuspäällikkö
PL 40
00032 Työterveyslaitos
p. 043 825 9460

Työterveyslaitoksen tietosuojavastaava

p. 030 474 2429
tsv@ttl.fi
<https://www.ttl.fi/tietosuoja>